

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح نحوه تشکیل و فعالیت تشکل‌های صنفی – تخصصی»

طرح «نحوه تشکیل و فعالیت تشکل‌های صنفی – تخصصی» به شماره ثبت ۶۷۵ در شور اول مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۱ در کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها با اصلاحاتی به تصویب رسیده است. پس از تصویب کلیات در صحن علنی، این طرح در صحن علنی مجلس جهت بررسی به عنوان شور دوم مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۶ به کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها ارجاع شد و در شور دوم در کمیسیون مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ با اصلاحاتی به تصویب رسید. این اصطلاحات بدین شرح است:

۱. اصلاح تبصره بند «ب» ماده (۱): حذف شرط حداقل تعداد شعب در استان‌های تحت شمول در تشکل‌های ملی،
۲. اصلاح بند «الف» و «ب» ماده (۲): افزوده شدن وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان و جهاد کشاورزی در ترکیب کمیته استانی و کمیته کشوری،
۳. اصلاح تبصره «۳» ماده (۲): افزایش نصاب رسمیت جلسه،
۴. اصلاح بند «الف» ماده (۵) و تبصره آن: حذف التزام عملی به اسلام،
۵. الحاق تبصره به بند «ج» ماده (۵): مستثنا کردن کانون‌های بازنشستگی از حکم بند «ج» ماده (۵)،
۶. اصلاح ماده (۶): افزودن دستگاه‌های اجرایی مرتبط به دستگاه‌های استعلام شونده،
۷. اصلاح تبصره «۱» ماده (۱۴): افزایش دایره شمول ممنوعیت و مستثنا کردن کانون‌های بازنشستگی.

بررسی مفاد طرح

در خصوص این طرح نکاتی به شرح زیر قابل ذکر است:

ماده (۲)

ماده (۲) نیازمند بازنگری است. ماده (۲)، براساس صلاحیت‌های ذاتی دستگاه‌های اجرایی، ترکیب و نحوه تشکیل و تصمیم‌گیری کمیته موضوع این ماده را تعیین نموده است. بدین منظور دبیر کمیته، معاون هماهنگی امور اقتصادی در سطح ملی و استانی، وزارت کشور تعیین شده است که متناسب با کارویژه تشکل‌های صنفی و تخصصی است. همچنین حضور نماینده دستگاه اجرایی مرتبط جهت نظارت و بررسی کیفی گزارش عملکرد سالیانه مفید و اثرگذار خواهد بود. لکن برخورداری نماینده بسیج اصناف و نماینده

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم – سال دوم

شماره ثبت:

۶۷۵

شماره چاپ:

۹۲۹

تاریخ چاپ:

دفتر مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۸۰۳۲-۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۱/۱/۲۸

نیروی انتظامی از حق رأی در سطح ملی و استانی مغایر اصل شصتم قانون اساسی به نظر می‌رسد. در اصل مذکور بیان می‌شود «اعمال قوه مجریه جز در اموری که در این قانون مستقیماً برعهده رهبری گذارده شده، از طریق رئیس‌جمهور و وزرا است». طبق این اصل، امکان واگذاری امور اجرایی به اشخاصی خارج از قوه مجریه وجود ندارد و از آنجایی که ماهیت وظایف کمیته‌های استانی و ملی اجرایی است، بنابراین اعطای حق رأی به اعضای خارج از قوه مجریه مغایر اصل شصتم به نظر می‌رسد. گفتنی است که حضور نماینده قوه قضائیه با حق رأی در این کمیته‌ها برای اجرای وظیفه «نظارت بر حسن اجرای قوانین» و «احیای حقوق عامه» مذکور در اصل یکصدوپنجاهوششم قانون اساسی است. لذا برای اصلاح مفاد ماده (۲)، پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی قید «بدون حق رأی» به انتهای اجزای «۶» و «۷» ذیل بندهای «الف» و «ب» اضافه گردد.

علاوه بر این با توجه به استثنای تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در ماده (۲۰) این طرح، عضویت نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در کمیته‌های کشوری و استانی بلاوجه است. افزون بر این با توجه به تغییر تعداد کل اعضای دارای حق رأی با اعمال پیشنهاد فوق، لازم است که تبصره «۳» این ماده نیز اصلاح گردد. در غیر این صورت ماده (۲) و تبصره آن همخوانی ندارد. هم چنین به دلیل ارتباط وثیق تشکل‌های صنفی-تخصصی با اتاق‌های بازرگانی و اتاق تعاون پیشنهاد می‌شود در ماده (۲) بند «الف» و «ب»، علاوه بر نماینده اتاق اصناف ایران، نمایندگان اتاق بازرگانی و اتاق تعاون هم بدون حق رأی الحاق شوند. ضمن تأیید ماده (۲)، اصلاح فوق‌الذکر پیشنهاد می‌شود.

ماده (۴)

در این ماده به منظور ایجاد و فراهم نمودن شرایط صدور پروانه فعالیت، ضوابط مندرج در اساسنامه بیان شده است. جهت تکمیل این شرایط پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی بند زیر به انتهای آن اضافه گردد:

ذ- نحوه تشکیل و اداره مجمع عمومی و شیوه تغییر اساسنامه

ماده (۵)

با توجه به مباحث مطروحه در کمیسیون، به نظر می‌رسد که شروط مذکور در ماده (۵) سخت‌گیرانه است و در این جهت کمیسیون به اصلاح بند «الف» ماده (۵) اقدام کرده است. افزون بر آن، به منظور تسهیل تأسیس و عضویت در تشکل‌های صنفی و تخصصی، پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی، شرط داشتن «کارت پایان خدمت وظیفه عمومی یا کارت معافیت دائمی جهت عضویت آقایان در ارکان تشکل» مذکور در بند «ح» ماده (۵) حذف گردد.

ماده (۶)

این ماده شرایط و فرایند صدور مجوز اولیه را توضیح می‌دهد و برای تضمین حقوق اشخاص حق تظلم خواهی برای آن‌ها در نظر گرفته است. علی‌رغم تأیید کلیات این ماده، به نظر می‌رسد که تبصره «۴» آن نیازمند اصلاح است. در این تبصره، کمیته مکلف شده است که پس از اعتراض به رد درخواست متقاضی، «ظرف یک ماه به اعتراض پاسخ دهد». ممکن است از عبارت «پاسخ به اعتراض»

اینگونه فهم شود که کمیته در این مرحله امکان تغییر در نظر خود را ندارد. از این رو پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین نامه داخلی عبارت مذکور به عبارت «رسیدگی مجدد کند» تغییر یابد.

ماده (۸)

در این ماده کیفیت احراز ضوابط صدور پروانه فعالیت نهایی توسط کمیته مورد تأکید قرار گرفته است؛ از جمله رعایت تشریفات و اصالت اسناد ارائه شده، نصاب اعضا جهت تشخیص آنکه متقاضیان ظرفیت نمایندگی صنف، کسب یا پیشه را دارد یا خیر؛ در صورت سکوت، انفعال و عدم تشکیل کمیته نسبت به درخواست متقاضیان دبیر کمیته مکلف به بررسی و صدور پروانه است. شناسایی امکان دادخواهی توسط متقاضیان در صورت رد درخواست در دو سطح اداری و قضایی از اهم مواردی است که ماده مذکور بدان اشاره داشته است. اگرچه موضوع ماده (۸) شامل دو حوزه صدور یا تمدید پروانه می‌گردد، اما ظاهر تبصره «۲» این ماده، حق دادخواهی را صرفاً برای «صدور پروانه» به رسمیت می‌شمارد. برای رفع این نقیصه پیشنهاد می‌شود که موضوع تبصره «۲» این ماده علاوه بر صدور پروانه، شامل تمدید پروانه نیز گردد.

ماده (۱۴)

وفق اصلاحات انجام شده در تبصره «۱» ماده (۱۴)، کانون‌های بازنشستگان می‌توانند از منابع و امکانات دستگاه‌های اجرایی استفاده کنند. این درحالی است که استفاده سایر تشکل‌های صنفی-تخصصی از امکانات و منابع دستگاه‌های اجرایی ممنوع است. به نظر می‌رسد استثنا کردن کانون‌های بازنشستگی از این حکم تبعیض ناروا مذکور در بند «۹» اصل سوم قانون اساسی است. درواقع طبق آمارهای موجود، درحال حاضر اکثر تشکل‌های صنفی-تخصصی، کانون‌های بازنشستگی هستند و استثنا کردن این کانون‌ها از شمول حکم تبصره «۱» تقریباً این تبصره را بی‌خاصیت می‌کند. علت اصلی «ممنوعیت استفاده از امکانات و منابع دستگاه‌های اجرایی» بدین سبب است که مقامات حاکمیتی از این تشکل‌ها برای اغراض سیاسی استفاده نکنند. تأمین این غرض از دو راه امکان پذیر است: «ممنوعیت هرگونه استفاده از امکانات دستگاه‌های اجرایی برای همه تشکل‌ها» یا «بهرهمندی از امکانات دستگاه‌های اجرایی بدون اختلال در انجام وظایف آن‌ها به صورت شفاف و عادلانه برای همه تشکل‌ها». در نتیجه به جهت حمایت از تشکل‌های صنفی-تخصصی پیشنهاد می‌شود تبصره «۱» به گونه‌ای اصلاح شود که برای تمامی تشکل‌ها امکان استفاده از منابع و امکانات دستگاه‌های اجرایی به صورت «شفاف، سالیانه، برابر و بدون اختلال در انجام وظایف ذاتی دستگاه‌های اجرایی» فراهم گردد، لذا پیشنهاد می‌شود متن زیر با رعایت تشریفات مندرج در آیین نامه داخلی جایگزین گردد:

دستگاه‌های اجرایی مکلفند اجازه انتفاع از ظرفیت‌ها، امکانات، تجهیزات و اماکن خود را بدون اختلال در وظایف ذاتی به تشکل‌های صنفی-تخصصی بدهند. این اجازه انتفاع باید با اطلاع رسمی از انواع ظرفیت‌های مذکور به تمامی تشکل‌های صنفی-تخصصی به صورت شفاف، عادلانه و سالیانه صورت پذیرد. نحوه واگذاری مطابق آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) این قانون است.

نتیجه‌گیری

طرح حاضر قصد دارد نظام حاکم بر تشکل‌های صنفی-تخصصی اعم از تشکیل، فعالیت و کیفیت نظارت بر عملکرد آنها را ارائه کند. با توجه به خلأ قانونی، کلیات آن مورد تأیید است. لازم به ذکر است که نباید تشابه اصطلاح «نظام صنفی» و «تشکل‌های صنفی-تخصصی» باعث خلط این دو نهاد گردد. تشکل‌های صنفی - تخصصی موضوع این قانون اساساً کارکرد تنظیم‌گری اقتصادی ندارند و صرفاً با هدف مطالبه‌گری، مشارکت و دانش‌افزایی به‌صورت غیرانتفاعی در یک حوزه خاص ایجاد می‌گردند. لازم به ذکر است که احکام قانونی لازم برای ساماندهی به سایر تشکل‌های اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد در دستور کار کمیسیون قرار دارد.

این طرح با رویکرد مجوزدهی (پیشگیرانه با اجازه قبلی) و شناسایی حقوق - تکالیف و حق تظلم‌خواهی از مراجع ذی‌صلاح صادرکننده مجوز و ناظر، ضامن حقوق تشکل‌های صنفی - تخصصی و موجب ارتقای جایگاه آنها در نظام تصمیم‌گیری کشور است. با توجه به مغایرت مفاد این طرح با اصل شصتم قانون اساسی و بند «۹» اصل سوم قانون اساسی، تصویب این طرح با اعمال اصلاحات در مواد (۲)، (۴)، (۵)، (۶)، (۸) و (۱۴) با رعایت مفاد آیین‌نامه داخلی به شرح زیر پیشنهاد می‌شود:

در ماده (۲)

✓ قید «بدون حق رأی» به انتهای اجزای «۶» و «۷» ذیل بندهای «الف» و «ب» اضافه گردد.

✓ در بند «الف»، جزء «۲»، عنوان «نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به انتخاب وزیر» و در بند «ب» جزء «۴»، عنوان «مدیرکل اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان» حذف گردد.

✓ تبصره «۳» ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

جلسات کمیته با حضور حداقل دو سوم اعضای دارای حق رأی، رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن از جمله صدور پروانه با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر دارای حق رأی، معتبر است.

✓ در بند «الف» و «ب» ماده (۲) نماینده اتاق بازرگانی و نماینده اتاق تعاون بدون حق رأی الحاق می‌شوند.

ماده (۴)

✓ به انتهای ماده (۴) بند زیر الحاق می‌گردد:

ذ- نحوه تشکیل و اداره مجمع عمومی و شیوه تغییر اساسنامه

ماده (۵)

✓ بند «ح» ماده (۵) حذف گردد.

تبصره «۴» ماده (۶)

✓ عبارت «به اعتراض پاسخ دهد» به عبارت «رسیدگی مجدد کند» تغییر می‌یابد.

تبصره «۲» ماده (۸)

✓ در تبصره «۲» ماده (۸) عبارت «یا تمدید آن» بعد از عبارت «صدور پروانه فعالیت» افزوده می‌گردد.

تبصره «۱» ماده (۱۴)

✓ دستگاه‌های اجرایی مکلفند اجازه انتفاع از ظرفیت‌ها، امکانات، تجهیزات و اماکن خود را بدون اختلال در وظایف

ذاتی به شکل‌های صنفی-تخصصی بدهند. این اجازه انتفاع باید با اطلاع رسمی از انواع ظرفیت‌های مذکور به تمامی

تشکل‌های صنفی-تخصصی به صورت شفاف، عادلانه و سالیانه صورت پذیرد. نحوه واگذاری مطابق آیین‌نامه اجرایی ماده

(۲۱) این قانون است.

شماره ماده	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
ماده (۱)	✓			
ماده (۲)			✓	
ماده (۳)	✓			
ماده (۴)			✓	
ماده (۵)			✓	
ماده (۶)			✓	
ماده (۷)	✓			
ماده (۸)			✓	
ماده (۹)	✓			
ماده (۱۰)	✓			
ماده (۱۱)	✓			
ماده (۱۲)	✓			
ماده (۱۲)	✓			
ماده (۱۴)		✓		
ماده (۱۵)	✓			
ماده (۱۶)	✓			
ماده (۱۷)	✓			
ماده (۱۸)	✓			
ماده (۱۹)	✓			
ماده (۲۰)	✓			
ماده (۲۱)	✓			

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده (۱)		✓				ماده (۱) در راستای تبیین ماهیت تشکل‌های صنفی - تخصصی، انواع و ارکان آن، اصطلاحات مربوط را تعریف نموده است. ماده مذکور انسجام در ادبیات تقنینی و شفافیت را به همراه دارد و این ماده نمونه‌ای از اجرای بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری است. لذا تصویب آن پیشنهاد میشود.	
ماده (۲)				✓		<p>ماده ۲- به منظور صدور مجوز اولیه، پروانه فعالیت و نیز نظارت موضوع ماده (۳) این قانون بر فعالیت تشکل‌های ملی و استانی به ترتیب کمیته تشکل‌های صنفی - تخصصی در سطح کشور و استان تحت عنوان کمیته کشوری و کمیته استانی به شرح ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>الف- کمیته کشوری که دارای شخصیت حقوقی دولتی است در محل وزارت کشور مرکب از اعضای ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>برخورداری نماینده بسیج اصناف و نماینده نیروی انتظامی از حق رأی در سطح ملی و استانی مغایر اصل شصتم قانون اساسی به نظر می‌رسد. لذا برای اصلاح مفاد ماده (۲)، پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی قید «بدون حق رأی» به انتهای اجزای «۶» و «۷» ذیل بندهای «الف» و «ب» اضافه گردد.</p> <p>علاوه بر این با توجه به استثنای تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در ماده (۲۰) این طرح، عضویت نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در کمیته‌های کشوری و استانی بلاوجه است. ضمن تأیید ماده (۲)، در بند «الف»، جزء «۲»، عنوان «نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به انتخاب وزیر» و در بند «ب» جزء «۴»، عنوان «مدیرکل اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان» حذف گردد.</p> <p>در بند «الف» و «ب» ماده (۲) نماینده اتاق بازرگانی و نماینده اتاق تعاون بدون حق رأی الحاق می‌شوند.</p> <p>با توجه به تغییر تعداد کل اعضای و اعضای دارای حق رأی با اعمال پیشنهاد فوق، لازم است که تبصره «۳» این ماده نیز اصلاح گردد. در غیر این صورت ماده (۲) و تبصره آن همخوانی ندارد.</p>	<p>ماده ۲- به منظور صدور مجوز اولیه، پروانه فعالیت و نیز نظارت موضوع ماده (۳) این قانون بر فعالیت تشکل‌های ملی و استانی به ترتیب کمیته تشکل‌های صنفی - تخصصی در سطح کشور و استان تحت عنوان کمیته کشوری و کمیته استانی به شرح ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>الف- کمیته کشوری که دارای شخصیت حقوقی دولتی است در محل وزارت کشور مرکب از اعضای ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>نماینده قوه قضائیه به انتخاب رئیس قوه قضائیه معاون هماهنگی امور اقتصادی وزارت کشور (دبیر) نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت به انتخاب وزیر نماینده وزارت جهاد کشاورزی به انتخاب وزیر نماینده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به انتخاب فرماندهی کل بدون حق رأی نماینده سازمان بسیج اصناف، بازاریان و فعالان اقتصادی کشور به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده دستگاه اجرایی کشوری مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد بدون حق رأی نماینده اتاق اصناف ایران به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده اتاق تعاون ایران به انتخاب رئیس بدون حق رأی رأی نماینده تشکل‌های ملی دارای پروانه به انتخاب آنها بدون حق رأی. ب- کمیته استانی که دارای شخصیت حقوقی دولتی است در محل استانداری مرکب از اعضای ذیل تشکیل می‌شود:</p> <p>نماینده رئیس کل دادگستری استان معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری (دبیر) مدیرکل اداره صنعت، معدن و تجارت استان مدیرکل اداره جهاد کشاورزی استان نماینده فرماندهی انتظامی استان بدون حق رأی نماینده سازمان بسیج اصناف، بازاریان و فعالان اقتصادی استان به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده دستگاه یا دستگاه‌های اجرایی استانی مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد بدون حق رأی نماینده اتاق اصناف استان به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان به انتخاب رئیس بدون حق رأی</p>

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
							<p>نماینده اتاق تعاون استان به انتخاب رئیس بدون حق رأی نماینده تشکل های استانی دارای پروانه به انتخاب آنها بدون حق رأی تبصره ۱- ... تبصره ۲- ... تبصره ۳- <u>جلسات کمیته با حضور حداقل دو سوم اعضای دارای حق رأی، رسمیت می یابد و تصمیمات آن از جمله صدور پروانه با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر دارای حق رأی، معتبر است.</u> تبصره ۴- ...</p>
ماده (۳)		✓				<p>در این ماده حدود صلاحیت های کمیته های ملی و استانی احصا شده است. تعیین مرحله مجوز اولیه، نظارت پیشینی و امکان سنجی پتانسیل و ظرفیت متقاضیان (هیئت مؤسس) را فراهم میسازد. لازم به توضیح است رویکرد مجوز محور (پیشگیرانه با اجازه قبلی) به دلیل گسترده و پراکنده جغرافیایی - منطقه ای و شرایط خاص منطقه ای جمهوری اسلامی ایران نسبت به رویکرد ثبت محور (تعقیبی)، امنیت قضایی و صیانت از اقدامات و فعالیت های تشکل ها را به همراه دارد. بررسی گزارش عملکرد سالیانه تشکل ها توسط دستگاه های اجرایی مرتبط، کیفیت نظارت پسینی نسبت به نحوه فعالیت تشکل های موضوع این قانون را ارتقا می دهد. لذا تصویب آن پیشنهاد می شود.</p>	
ماده (۴)				✓		<p>در این ماده به منظور ایجاد و فراهم نمودن شرایط صدور پروانه فعالیت، ضوابط مندرج در اساسنامه بیان است. جهت تکمیل این شرایط پیشنهاد می شود که بند زیر به انتهای آن اضافه گردد:</p> <p>ذ- نحوه تشکیل و اداره مجمع عمومی و شیوه تغییر اساسنامه</p> <p>ث - ساختار و ارکان به همراه شرح وظایف، نحوه فعالیت، حدود اختیارات و مسؤلیت هر رکن به تفکیک و نحوه تعیین و عزل آنها؛</p> <p>ج - نحوه تصویب اساسنامه و تغییر و اصلاح آنها و نحوه تصویب دستورالعمل های اجرایی و مالی تشکل؛</p> <p>چ - نحوه تأمین منابع مالی؛</p> <p>ح - نحوه عضوگیری و شرایط کلی عضویت؛</p> <p>خ - نحوه انحلال و تعیین تکلیف دارایی ها پس از انحلال؛</p>	<p>ماده ۴- اساسنامه باید حاوی شرایط زیر باشد: الف - نام کامل تشکل و عنوان اختصاری؛ تبصره- تشکل می تواند از هر نام و نام اختصاری و نمادی استفاده نماید، مگر اسامی موهن یا مغایر با شؤونات دینی، فرهنگی و همچنین عناوینی که منع قانونی دارد و یا توسط دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و یا تشکل های دیگر مورد استفاده قرار گرفته اند و نیز عناوین مشابه آن ها که عرفاً به تشخیص کمیته موجب اشتباه گردد. ب- اهداف، موضوع و مدت فعالیت و برنامه های تشکل برای تحقق اهداف پ - نشانی مرکز اصلی و محدوده جغرافیایی فعالیت؛ ت- نحوه ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی؛ ث - ساختار و ارکان به همراه شرح وظایف، نحوه فعالیت، حدود اختیارات و مسؤلیت هر رکن به تفکیک و نحوه تعیین و عزل آنها؛ ج - نحوه تصویب اساسنامه و تغییر و اصلاح آنها و نحوه تصویب دستورالعمل های اجرایی و مالی تشکل؛ چ - نحوه تأمین منابع مالی؛ ح - نحوه عضوگیری و شرایط کلی عضویت؛ خ - نحوه انحلال و تعیین تکلیف دارایی ها پس از انحلال؛</p>

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
							د- نحوه ارائه گزارش های عملکرد اجرایی و مالی به اعضای تشکل و نیز بازرسی و حسابرسی مشخص از آنها. ذ- نحوه تشکیل و اداره مجمع عمومی و شیوه تغییر اساسنامه
ماده (۵)				✓		ماده ۵- متقاضیان تأسیس، عضویت و ارکان تشکل باید دارای شرایط زیر باشند: الف- اعتقاد به اسلام؛ تبصره - متقاضیان اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی به جای اسلام، باید به دین خود اعتقاد داشته باشند. ب- التزام عملی به قانون اساسی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛ پ- داشتن تابعیت ایرانی؛ ت- داشتن سن حداقل بیست و پنج سال تمام برای اعضای ارکان تشکل و ۱۸ سال تمام برای متقاضیان عضویت؛ ث- داشتن حداقل مدرک دیپلم یا معادل آن برای اعضای ارکان تشکل؛ ج- عدم محکومیت کیفری مؤثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی؛ چ- دارا بودن مجوز یا سابقه کسب یا پیشه یا حرفه یا مهارت یا تخصص مرتبط به صورت مستند؛ تبصره- کانون های بازنشستگان از حکم این جزء مستثنی هستند. ح- عدم وابستگی به احزاب، سازمان ها و گروه های غیرقانونی و هواداری آنها؛ خ- عدم اعتیاد به مواد مخدر و روانگردان و عدم استعمال آنها.	
ماده (۶)				✓		این ماده شرایط و فرایند صدور مجوز اولیه را توضیح می دهد و برای تضمین حقوق اشخاص تبصره ۱- ... حق تظلم خواهی برای آن ها در نظر گرفته تبصره ۲- ... است. علی رغم تأیید کلیات این ماده، به نظر تبصره ۳- ... می رسد که تبصره «۴» آن نیازمند اصلاح می شود. در این تبصره، کمیته مکلف شده است که پس از اعتراض به رد درخواست متقاضی، تقاضا را مستند و مستدل به اطلاع نماینده هیئت مؤسس «ظرف یک ماه به اعتراض پاسخ دهد». ممکن است از عبارت «پاسخ به اعتراض» اینگونه فهم شود که کمیته در این مرحله امکان تغییر در نظر خود را ندارد. از این رو پیشنهاد می شود عبارت مذکور به عبارت «رسیدگی مجدد کند» تغییر یابد.	
ماده (۷)		✓				مدت زمان اعتبار مجوز اولیه و شرایط تمدید آن به جهت رعایت نظم عمومی و صحت سنجی ظرفیت متقاضیان (هیئت مؤسس) بیان شده است. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می شود.	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده (۸)				✓		<p>در این ماده کیفیت احراز ضوابط صدور پروانه فعالیت نهایی توسط کمیته مورد تأکید قرار گرفته است؛ از جمله رعایت تشریفات و اصالت اسناد ارائه شده، نصاب اعضا جهت تشخیص آنکه متقاضیان ظرفیت نمایندگی صنف، کسب یا پیشه را دارد یا خیر؛ در صورت سکوت، انفعال و عدم تشکیل کمیته نسبت به درخواست متقاضیان دبیر کمیته مکلف به بررسی و صدور پروانه است. شناسایی امکان دادخواهی توسط متقاضیان در صورت رد درخواست در دو سطح اداری و قضایی از اهم مواردی است که ماده مذکور بدان اشاره داشته است. اگرچه موضوع ماده (۸) شامل دو حوزه صدور یا تمدید پروانه می‌گردد، اما ظاهر تبصره «۲» این ماده، حق دادخواهی را صرفاً برای «صدور پروانه» به رسمیت می‌شمارد. برای رفع این نقیصه پیشنهاد می‌شود که موضوع تبصره «۲» این ماده علاوه بر صدور پروانه، شامل تمدید پروانه نیز گردد.</p>	<p>ماده ۸-... تبصره ۱-... تبصره ۲- در صورت عدم احراز شرایط صدور پروانه فعالیت یا تمدید آن، نتیجه درخواست مستند و مستدل به صورت کتبی به متقاضیان اعلام می‌شود. متقاضیان پروانه فعالیت می‌توانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ نظر کمیته، به دبیرخانه کمیته اعتراض خود را ارسال نمایند. در صورت اعتراض، کمیته موظف است حداکثر ظرف سه ماه نسبت به اعتراض متقاضیان پروانه فعالیت رسیدگی و اعلام نظر کند. در صورت رد درخواست اعتراض از سوی کمیته، تشکل‌ها می‌توانند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ نتیجه اعتراض، در دیوان عدالت اداری طرح شکایت نمایند. تبصره ۳- ...</p>
ماده (۹)		✓				<p>انتشار اساسنامه در روزنامه رسمی پس از صدور پروانه امکان نظارت را تسهیل می‌کند. از این رو تصویب این ماده پیشنهاد می‌شود.</p>	
ماده (۱۰)		✓				<p>طبق ماده (۵۸۴) قانون تجارت هر مؤسسه غیرتجاری از جمله سازمان‌های غیردولتی، به شرط مغایرت ندا شتن اهداف آنها با نظم عمومی و شرع، از تاریخ ثبت در دفتر وزارت عدلیه (دادگستری) دارای شخصیت حقوقی میشوند. لذا ثبت پس از دریافت پروانه فعالیت مکمل شخصیت حقوقی تشکل‌های موضوع این طرح می‌باشد. بنابراین تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.</p>	
ماده (۱۱)		✓				<p>از جمله مواردی که بستر انحراف و تغییر کارکرد تشکل‌های موضوع این قانون را فراهم می‌سازد، تغییرات غیرقانونی در اساسنامه و ارکان است. لذا جهت دفع سوگیری‌های احتمالی تشکل‌ها مکلف به ارائه هرگونه تغییر در اساسنامه و ارکان به کمیته هستند. به عبارتی مرجع نظارت پسینی در این مورد، کمیته است و ضمانت اجرای آن در صورت عدم همکاری و یا احراز تخلف، توقیف تشکل است. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.</p>	
ماده (۱۲)		✓				<p>باتوجه به جایگاه قانونی دیوان عدالت اداری مستند به اصل یکصدوهفتادوسوم مبنی بر مرجع تظلم‌خواهی از مأمورین، واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی، قرار دادن دیوان عدالت اداری به‌عنوان مرجع دادرسی تشکل‌ها از تصمیمات و اقدامات کمیته مطابق اصل مذکور است. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.</p>	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده (۱۳)		✓				نظر به اهمیت و جایگاه تشکلهای در ساختار نظام تصمیم‌گیری‌های کلان به مثابه حلقه وصل حاکمان و شهروندان در حوزه‌های تخصصی- صنفی مستلزم شنیده شدن نظرات و نکات این تشکلهای توسط نهادها و دستگاه‌های اجرایی است. ماده مذکور به درستی به موضوع فوق‌الذکر اشاره دارد. سترسازى تعامل و همکاری تشکلهای صنفی- تخصصی با دستگاه‌های اجرایی و تسهیل در نحوه ارائه نظرات و تحقیقات از طریق نشریه، کتاب و... موجب ارتقای عملکرد و تأثیرگذاری مجموعه‌های مذکور در نظام‌واره حکمرانی است. لذا با توجه به تصریح به موارد فوق ذیل در این ماده، تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.	
ماده (۱۴)			✓			تبصره «۱» ماده (۱۴) در «مصوبه کمیسیون با استثنای کانون‌های بازنشستگی از ممنوعیت واگذاری امکانات دستگاه‌های اجرایی به تشکلهای صنفی-تخصصی موجب تبعیض ناروا شده است. لذا به نظر میرسد تبصره «۱» ماده (۱۴) مغایر بند نهم اصل سوم قانون اساسی است.	ماده (۱۴) - ... تبصره «۱»- دستگاه‌های اجرایی مکلفند اجازه انتفاع از ظرفیت‌ها، امکانات، تجهیزات و اماکن خود را بدون اختلال در وظایف ذاتی به تشکلهای صنفی-تخصصی بدهند. این اجازه انتفاع باید با اطلاع رسمی از انواع ظرفیت‌های مذکور به تمامی تشکلهای صنفی-تخصصی به صورت شفاف، عادلانه و سالیانه صورت پذیرد. نحوه واگذاری مطابق آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۱) این قانون است.
ماده (۱۵)		✓				قدمات خلاف موازین قانونی و شرعی یا خارج از ماهیت اصلی تشکل (مفاد اساسنامه) و یا روابط بین‌المللی و کیفیت گردش مالی تشکلهای مستلزم رصد و نظارت مستمر میباشد. به دلیل آنکه در صورت نقض یا سوءاستفاده از موارد فوق، فلسفه وجودی تشکلهای صنفی- تخصصی خدشه دار می‌گردد. بنابراین تصریح این ماده در خصوص محدودیتها و مصادیق نظارت‌پذیر تشکل گامی در جهت تقویت تشکلهای محسوب میگردد، لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.	
ماده (۱۶)		✓				جهت جلوگیری از بهره‌برداری سیاسی از تشکلهای در فضاهای انتخاباتی توسط دستگاه‌های اجرایی و ایجاد انحراف در اهداف این تشکلهای، با توجه به اینکه کارکرد تشکلهای موضوع این طرح غیرسیاسی است، ممنوعیت برگزاری اجتماع تشکلهای توسط دستگاه‌های اجرایی مستدل به سوءاستفاده مقام دولتی از اختیار، به درستی پیشبینی شده است. تأکید می‌گردد که تشکیل اجتماع و راهپیمایی از سوی با رعایت قوانین و مقررات هیچ منع قانونی ندارد. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.	

شماره ماده	مصوبه کمیسیون در شور دوم	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
ماده (۱۷)		✓				<p>کمیته صادرکننده مجوز اولیه و پروانه به‌عنوان مرجع رسیدگی به تخلفات تشکل‌ها شناسایی شده است. با توجه به اینکه امکان اعتراض از آرا کمیته پیشبینی شده و ازسوی دیگر نظارت بر این تشکل‌ها امری تخصصی داست. لذا قرار دادن کمیته صادرکننده مجوز و پروانه به‌عنوان ناظر، کارآمدتر -تخصصی تر و مانع فرایندهای غیرضروری اداری است. پیشبینی تنبیهات متعدد امکان اعمال تنبیه متناسب با تخلف توسط کمیته را فراهم می‌کند. همچنین قابلیت تجدیدنظرخواهی از تصمیمات کمیته در محاکم دیوان عدالت اداری تضمین کننده حق تظلم خواهی است. نابراین به جهت تعیین ساختار رسیدگی تخصصی و امکان دادرسی قضایی از تخلفات صورت گرفته، تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.</p>	
ماده (۱۸)		✓				<p>سازوکار پیشنهادی درمورد انحلال در چارچوب موازین قانونی و احکام قضایی) حکم دادگاه صالح (مغایر با اسناد بالادستی و قانون اساسی به نظر نمی‌رسد و به‌عنوان یکی از وضعیت‌هایی که اشخاص حقوقی با آن مواجه می‌شوند، نحوه انحلال تشکل‌ها باید تعیین تکلیف گردد. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود</p>	
ماده (۱۹)		✓				<p>این ماده مؤید نظارت مستمر کمیته بر فعالیت تشکل‌هاست. جهت جلوگیری از فساد و سوگیری تشکلهای داری پروانه است. لذا تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود</p>	
ماده (۲۰)		✓				<p>استثنائات مذکور در این ماده در جهت ماهیت تشکلهای صنفی-تخصصی است یا در سایر قوانین پیرامون آن تشکل‌ها احکامی وجود دارد. لذا این ماده مورد تأیید است</p>	
ماده (۲۱)		✓				<p>با توجه به اینکه اجرای احکام مقرر در این طرح مستلزم تعیین سازوکارهای اجرایی توسط مقام مجری است. وضع آیین‌نامه اجرایی آن به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیئت وزیران در چارچوب قانون اساسی است. با این توصیف تصویب ماده مذکور پیشنهاد می‌شود.</p>	